

2005. június 9., csütörtök

7. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hozzon létre világos mechanizmusokat a társulási megállapodás 2. cikkének a megállapodásban részt vevő valamennyi fél általi tiszteletben tartásának rendszeres kiértékelésére, beleértve az Európai Parlamentet, valamint az algériai nemzetgyűlést és civil társadalmat;
8. felszólítja a brit elnökséget, hogy ismét hívja össze az EU–Algéria társulási tanácsot az Algériával való politikai párbeszéd újraindítása érdekében, és tűzze ezen ülés napirendjére a sajtószabadság kérdését;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is segítse elő a demokrácia és emberi jogok európai kezdeményezése program révén a független média megerősítésére és a pluralizmuson alapuló tájékoztatás fejlesztésére irányuló programokat;
10. kéri, hogy a Maghreb országokkal fenntartott kapcsolatokért felelős parlamentközi küldöttség legközelebbi ülése során foglalkozzon a sajtószabadság kérdésével;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, Javier Solana főtitkár, a KKBP főképviselője emberi jogokért felelős személyes képviselőjének, a Bizottságnak, valamint Algéria kormánynak és nemzetgyűlésének.

P6_TA(2005)0243

Azerbajdzsán

Az Európai Parlament állásfoglalása Azerbajdzsánról

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi Azerbajdzsánról és a Dél-Kaukázusról szóló állásfoglalására, valamint különösen az Európai Parlamentnek a Tanácshoz intézett 2004. február 26-i a Dél-Kaukázussal folytatott európai uniós politikára vonatkozó állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a 2003. november 20-i „Szélesebb Európa – szomszédság: a keleti és déli szomszédainkkal fenntartott kapcsolatok új kerete” című állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Azerbajdzsánnal kötött partnerségi és együttműködési megállapodásra, amely 1999. július 1-én lépett hatályba, és amely rögzíti a demokrácia, a nemzetközi jog és az emberi jogok alapelveinek tiszteletben tartását,
- tekintettel a Bizottság 2005. március 2-i Azerbajdzsánról készült országjelentésére,
- tekintettel az Európai Unió általános ügyek és külkapcsolati Tanácsa 2005. április 25-i és 26-i következtetéseire, valamint az Európai Unió soros elnökségének a bakui eseményekre vonatkozó 2005. május 24-i nyilatkozatára,
- tekintettel a velencei bizottság és az EBESZ/Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala Azerbajdzsán választási törvényéről és a választási ügyintézésről szóló 2005. június 1-jei közös ajánlásaira, valamint az Azerbajdzsánban folytatott bírósági tárgyalások megfigyeléséről szóló 2005. február 4-i EBESZ-jelentésre,
- tekintettel az EU–Azerbajdzsán parlamenti együttműködési bizottság 2005. április 18–19-én Bakuban tartott 6. ülésének ajánlásaira,
- tekintettel Azerbajdzsán európai szomszédságpolitikába történő bevonására, valamint a Dél-Kaukázus három országában végrehajtandó cselekvési tervekről szóló határozatra,

⁽¹⁾ HL C 98. E, 2004.4.23., 193. o.

⁽²⁾ HL C 87. E, 2004.4.7., 506. o.

2005. június 9., csütörtök

- tekintettel Azerbajdzsán Európa Tanácsi tagságára, az Emberi Jogok Európai Egyezményére és az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének az azerbajdzsáni helyzetről szóló számos állásfoglalására,
  - tekintettel a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára, különösen annak 19. és 21. cikkére, amelyek garantálják a szólásszabadságot és gyülekezési jogot,
  - tekintettel az Európai Unió elnökségének az Azerbajdzsánról szóló 2005. május 19-i nyilatkozatára, amely üdvözli Ilham Aliyev elnök Azerbajdzsán választási gyakorlatának javítására vonatkozó rendeletét,
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel Baku polgármestere megtiltotta az ellenzéki pártoknak, hogy 2005. május 21-én gyűlést tartsanak Bakuban, amely ellentétes a 2005. május 12-i elnöki rendelet szellemével, amely a helyi közigazgatási szerveknek elrendelte, hogy engedélyezzék a politikai gyűléseket, valamint hogy találjanak rájuk megfelelő helyszíneket,
- B. mivel az ellenzék 2005. május 21-i próbálkozása, hogy Bakuban gyűlést tartson erőszakba és rendőrség újságírókkal és a gyűlésen résztvevőkkel – akik közül néhányat több napig fogva tartottak – szembeni erőszakos fellépésébe torkollt,
- C. mivel 2005. május 31-én az azerbajdzsáni hatóságok röplap osztogatásért őrizetbe vettek több tucat fiatalokú aktivistát,
- D. mivel újabb ellenzéki tüntetés zajlott le 2005. június 4-én Bakuban zavargások nélkül, miután megállapodásra jutottak a hatóságokkal,
- E. mivel az Európai Unió képviselői aggodalmukat fejezték ki a tiltakozók és az ellenzéki vezetők gyülekezési joguk – amely a politikai vélemény kifejezésének szabadságaként alapvető jog bármely demokratikus társadalomban – gyakorlását követő letartóztatása miatt,
- F. mivel ez nem az első alkalom, hogy a hatóságok túlzott erőszakot alkalmaztak az ellenzék elhallgattatására; 2003 októberében a széles körben bírálatot kiváltó elnökválasztást kísérő zavargásokat követően az ellenzék hét tagját tartóztatták le és ítélték öt év szabadságvesztésre, azonban később kegyelmet kaptak;
- G. mivel az EBESZ 2004 decemberi helyhatósági választásokról szóló következtetése megállapította, hogy „számos a demokratikus választásokhoz szükséges nemzetközi feltételtől elmaradt”, összehasonlítva azonban a 2003-as választásokkal, a választások napját általában elfogadhatónak értékelték és jelentés érkezett technikai előrelépésről is,
- H. mivel a 2005. novemberi parlamenti választásokra tekintettel Ilham Aliyev elnök rendeletet adott ki 2005. május 12-én „A választási gyakorlat javítása az Azerbajdzsán Köztársaságban” címmel,
- I. mivel az EBESZ jelentése az azerbajdzsáni bírósági tárgyalások megfigyeléséről azt mutatja, hogy bizonyos tekintetben a bírósági tárgyalások jóval elmaradtak Azerbajdzsán jelenlegi jogi követelményeitől és a nemzetközi az emberi jogi és a jogállamisággal kapcsolatos kötelezettségvállalásaitól,
- J. mivel az újságírók a sajtószabadság folyamatos és zavaró romlását tapasztalják,
- K. having regard to the generally difficult social and political situation linked to the unresolved Nagorno-Karabakh conflict, which has resulted in a huge refugee and IDP burden on the country,

2005. június 9., csütörtök

1. sajnálatát fejezi ki Baku polgármesterének döntése kapcsán, amelyben megtagadta az engedélyt az ellenzék 2005. május 21-ére összehívott gyűlésére, és határozottan elítéli a rendőrség aránytalanul erőszakos fellépését az ellenzék tagjaival és az ifjúsági mozgalom aktivistáival szemben, akik a szólás szabadságához és a békés gyülekezéshez való jogukat gyakorolták;
2. megállapítja, hogy az ellenzék aktivistáinak letartóztatása és fogva tartása politikai okokból történt; üdvözlöli a letartóztatottak szabadon bocsátását, és az ügy teljes kivizsgálását szorgalmazza, beleértve a rendőrség felelősségének kiderítését;
3. határozottan elítéli Elmar Huszeinov újságíró ez év márciusában történt meggyilkolását, és ismételten megerősíti támogatását a pluralizmus, a demokrácia és a jogállamiság terén; felszólítja a hatóságokat, hogy tegyenek meg mindent azért, hogy az elkövetőket a törvény elé lehessen állítani; sürgeti a kormányt, hogy a médiát sújtó korlátozásokat szüntesse meg, hagyjon fel a kormányt kritizálni merő újságírók zaklatásával, megfélemlítésével és fogva tartásával, és védje meg a munkájukat végző újságírók személyes biztonságát és szakmai integritását;
4. sürgeti Azerbajdzsánt, hogy biztosítsa a bíróságok függetlenségét, és szavatolja a fogva tartott személyek természetes és elidegeníthetetlen alapvető jogait; felszólítja a hatóságokat, hogy tegyenek lépéseket a bírósági eljárásokon észlelt hiányosságok pótlására, és sürgeti ezzel kapcsolatban, hogy a kormány alkalmazza az Európa Tanács politikai foglyokkal való bánásmódra vonatkozó ajánlásait, miután kimerítő és szavahihető állítások szólnak foglyok kínzásáról és kegyetlen bánásmódról;
5. üdvözlöli az azerbajdzsáni hatóságok a 2003-as elnökválasztást közvetlenül követő zavargásokban letartóztatott 114 személynek adott kegyelemről szóló döntését, beleértve az Európa Tanács által politikai foglyoknak nyilvánított személyeket, valamint hét ellenzéki vezetőt, akiket a tömegtüntetésben való részvételük miatt ítélték el; azon a véleményen van, hogy ez kedvező lépés lehet az azerbajdzsáni politikai pluralizmus megerősítésében, és felszólítja a még fogva tartott politikai foglyok szabadon bocsátására;
6. üdvözlöli a végrehajtó hatóságokat a gyülekezés szabadságának biztosítására, a pontos szavazói listák összegyűjtésére, a minden jelöltnek a médiához való egyenlő hozzáférés biztosítására és a polgárok a politikai meggyőződésük miatti üldöztetésének elkerülésére utasító elnöki rendelkezést; felszólítja a hatóságokat, hogy ezt a rendelkezést és az egyéb reformokat a nemzetközi normákkal összhangban, minden szinten teljes mértékben hajtsák végre;
7. felszólítja a kormányt, hogy biztosítsa a közelgő 2005 novemberi parlamenti választások szabadságát és tisztaságát, és hogy az ellenzék aktivistái és jelöltjei semmilyen formában vagy módon ne legyenek elnyomva;
8. ismételt erőfeszítésekre hívja fel a kormányzó párt és az ellenzéki pártok részvételével zajló, a választási folyamatba vetett bizalom megerősítését és a csalás lehetőségének minimalizálását célzó kerekasztal tárgyalások összes résztvevőjét;
9. elegendő számú nemzetközi megfigyelő, beleértve az Európai Parlament egy küldöttségének a választások alatt az országban való kihelyezésére szólít fel;
10. arra az álláspontra helyezkedik, hogy az azerbajdzsáni cselekvési tervnek a valódi demokrácia létrehozására, az emberi jogok tiszteletére és a jogállamiságra kell összpontosítania; sürgeti a Bizottságot, hogy ebben a tekintetben koordinálja lépéseit az Európa Tanáccsal, és tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a törekény azerbajdzsáni civil társadalmat támogassa és fejlessze;
11. támogatja a folyamatos párbeszédet az azerbajdzsáni kormány, az EBESZ/Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala és az Európa Tanács velencei bizottsága között, és üdvözlöli a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala júniusi szükségfelmérő missziójának jelentését;
12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, az Azerbajdzsán Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, valamint az EBESZ és az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének.